

[Formanden.]3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg an-gående:*

Forslag til lov om ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om forlængelse af skattefritagelsen i henhold til lov om lem-pelse i beskattningen til staten af ny-opførte bygninger.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om op-rettelse af en landsskatteret og om til-synet med skatteligningen m. v.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder m. v.

Mødet hævet kl. 14⁵².

8. møde.

Onsdag den 26. oktober kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato med-deler landbrugsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillæg til statshusmands-loven,

forslag til lov om udlån til statshusmands-brug m. m.,

forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet og

forslag til lov om ændring af lov om foran-staltninger til husdyravlens og husdyrbrugets fremme.

I skrivelse af dags dato meddeler mini-steren for handel, industri og søfart, at hun ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forlængelse af lov om bortsalg af visse brugte personmotorøretøjer.

I skrivelse af dags dato meddeler stats-revisor Jensen-Broby, at de af folketinget valgte statsrevisorer for statsregnskabet for finansåret 1954—55 har valgt Jensen-Broby til formand og Gustav Pedersen til næst-formand.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven.*

I sidste folketingsår blev lov nr. 69 af 7. marts 1952 om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m. forlænget for inde-værende finansår. Under udvalgsbehandlin-gen gav jeg tilsagn om at søge lovens be-stemmelser indarbejdet i statshusmands-loven. Det her foreliggende lovforslag tager først og fremmest sigte på at opfylde dette tilsagn.

Efter loven om oprettelse af havebrug og havelodskolonier har der bl. a. hidtil kunnet ydes statslån til foranstaltninger til omlæg-ning af driften til gartneridrift, når det drejede sig om ejendomme under 5 ha mid-delgod jord.

Der er således her tale om i visse tilfælde at løse indeklemte landbrugs problemer ved en omlægning af driften til den mere intensive havebrugs- eller gartneridrift, alt-så en anden og i en række tilfælde lettere løsning af det lille brugs problem end den supplerende med tillægsjord, som en række bestemmelser i statshusmandsloven tager sigte på. Det er en naturlig tanke at samle disse regler i en fælles lovgivning og under en fælles administration, og også de øvrige regler i loven om oprettelse af havebrug og havelodskolonier er i så nær kontakt med de problemer, som statshusmandsloven søger at løse, at der er god grund til at gennem-føre den samordning af disse regler, som det nævnte udvalg ønskede.

Efter det foreliggende lovforslag søges endvidere nogle regler, der blev gennemført ved den seneste udlånslov, indføjret i stats-husmandsloven, hvor disse regler rettelig hører hjemme. Det drejer sig om reglerne om i særlige tilfælde at kunne yde etable-ringslån til ansøgere, der ved egne midler har anskaffet besætning og inventar, etable-ringslån til anskaffelse af kedel og rør til varme anlæg i drivhuse m. m. og byggelån

[Landbrugsministeren.]

til husmænd, der ved egne midler har erhvervet tillægsjord.

Endelig indeholder det foreliggende lovforslag en ændret affattelse af reglerne om husmandsbrugskommissionsmedlemmernes godtgørelser samt en bestemmelse, som nærmere afgrænser stempel- og gebyrfriheden efter statshusmandsloven i tilfælde af senere ejerskifter på ejendomme, der ikke er oprettet efter statshusmandslovgivningen, men hvori der indestår statslån til supplerig af jordtilliggendet eller bygningerne.

Idet jeg iøvrigt med hensyn til forslagets enkelte bestemmelser skal tillade mig at henvise til de udførlige bemærkninger, der er knyttet til dette, skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Dernæst skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.*

I dette lovforslag er ansat rådighedsbeløb til afløsning af de bevillinger, der hidtil har været fastsat i loven om oprettelse af have-lodskolonier. For de kommende to finansår foreslås anvendt indtil 400 000 kr. hvert år til lån til omdannelse af små landbrug til gartnerier og til anlæg af frugtplantager, til hvilke formål der i de tre finansår 1952—55 har været anvendt ialt godt 800 000 kr. Efter lovforslaget er rådighedsbeløbet for de kommende to finansår til tilskud til have-lodskolonier ansat til indtil 25 000 kr. årlig, til hvilket formål der i de tre finansår 1952—55 er anvendt ialt knap 50 000 kr.

Lovforslagets øvrige rådighedsbeløb er de samme som i den gældende udlånslov.

Ifølge det statistiske departements beregning er byggeomkostningerne ved opførelse af et husmandsbrug i tiden fra 15. august 1954 til 15. august 1955 steget med 4,3 pct., og departementet har dernæst henledt opmærksomheden på, at der siden 15. august i år må antages at være indtrådt yderligere prisstigninger som følge af forhøjelsen pr. 1. september af dyrtidstillægget til arbejderlønningerne. I konsekvens af disse fordyrelser foreslås maksimumsbeløbene for bygge-lån forhøjet med 3 000 kr., hvorefter det normale bygge-lån til nye selvstændige landbrug ikke må overstige 55 000 kr., for større brugs vedkommende 58 000 kr. og

undtagelsesvis 62 000 kr. og for gartneriers vedkommende 49 000 kr.

Da også jordpriserne er stigende, foreslås det, at de normale jordkøbslån til nye selvstændige landbrug samt til gartnerier og havebrug ikke må overstige henholdsvis 18 000 kr. og 10 000 kr., eller en stigning i forhold til den gældende udlånslov på 2 000 kr. i begge tilfælde.

Efter lovforslaget er maksimumsbeløbene for installationslån og etableringslån uændrede i forhold til den gældende lov, ligesom størstebeløbene for lån til omlægning til gartneridrift, for frugtavlslån og for tilskud til oprettelse af havelodskolonier for arbejdsløse svarer til beløbene i den nu-gældende lov om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m.

Med disse bemærkninger skal jeg også for dette lovforslags vedkommende tillade mig at anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig at fremsætte for det høje ting *forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.*

Efter dette forslag er rådighedsbeløbene for det kommende finansår ansat til samme beløb som efter den gældende udlånslov. Derimod giver de prisstigninger på jord og byggeri, som jeg har redegjort for i forbindelse med forslaget til lov om udlån til stats-husmandsbrug m. m., anledning til at foreslå en forhøjelse af det almindelige størstebeløb for jordkøbslån til arbejderboligerne fra 1 200 kr. til 1 500 kr., medens størstebeløbet for almindelige bygge-lån foreslås forhøjet med 2 000 kr. til 23 000 kr. og størstebeløbet for bygge-lån i særlige tilfælde ligeledes med 2 000 kr. til 25 000 kr.

Jeg lægger stor vægt på lovgivningen om opførelse af arbejderboliger på landet. Såvel samfundsmæssige hensyn som hensynet til de enkeltpersoner, der drager nytte af denne lov, og for hvilke disse beskedne, men gode boliger er af stor betydning, gør det naturligt for mig at anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger til husdyravlens og husdyrbrugets fremme.* Dette